

نقش معماری ارگانیک در طراحی محیط های اقامتی تفریحی هماهنگ با صنعت توریسم

الهه حیدرپور^۱، لیدا بلیلان^۲

۱. دانشجوی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی تبریز

۲. عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی تبریز

Heydarpoor_e@yahoo.com

چکیده

امروزه زندگی شهری و نظام اجتماعی موجود در شهرها، انسانها را از مسیر اصلی زندگی دور کرده و با وجود رفاه و امکانات بسیاری که در اختیارشان قرار داده از سادگی طبیعت دور شده اند. یکی از بهترین راه های تبادل فرهنگی، گردشگری است. بی تردید صنعت گردشگری به صورت یکی از پایه های استوار سیستم جهانی در خواهد آمد. امروزه گردشگری تنها مختص خانواده های مرفه و ثروتمند نیست، بلکه میلیونها نفر از مکان های تازه بازدید می کنند. در حالی که عصر جدیدی از توریسم آغاز شده است و سیر تکاملی خود را می پیماید، تعداد زیادی از عوامل برونزا بر آن تاثیر خواهند گذاشت. پیشرفت و توسعه فناوری و تخصصی تر شدن علوم مختلف همچون معماری در کنار مسائل مربوط به محیط زیست از جمله عواملی هستند که بر تقویت صنعت توریسم تاثیر می گذارند. با توجه به جاذبه های گردشگری، ظرفیت ها و امکانات مناسب در عرصه های مختلف، به راحتی می توان دریافت که مقام نود و پنجم در شرایط کنونی و رتبه یکصد و سی و هفتم در میان ۱۸۱ کشور جهان شایسته صنعت گردشگری ایران نیست؛ کشوری که از نظر توانمندی های خاص طبیعت گردی در میان پنج کشور اول دنیا قرار دارد. در این مقاله، نگارنده سعی بر آن داشته تا از میان نظریه های موجود، از معماری ارگانیک بهره جوید، و به بررسی نقش این معماری در طراحی محیط های اقامتی هماهنگ با ارزش های بوم گردی بپردازد. طراحی معماری مجموعه های تفریحی اقامتی به عنوان عاملی مهم و تاثیرگذار در احیاء و تقویت صنعت گردشگری با روش تحلیل تفسیری و بکارگیری از ابزار کتب و مقالات مورد مطالعه قرار گرفته است.

کلید واژه ها: معماری ارگانیک، صنعت توریسم، بوم گردی، طراحی محیط اقامتی تفریحی

۱- مقدمه

بین آدمی و طبیعت نمی توان جدایی قایل شد. هیچ اثر معماری سنتی یافت نمی شود که بدون شناخت محیط خود و برقرار کردن رابطه با آن، توفیق ماندگاری و حیات یافته باشد (دلپذیر، مقدم: ۱۳۹۱) طبق گزارش "سبالاس - لاسکارین.

(۱۹۹۳). حسب برآورد سازمان جهانی گردشگری ، ۷ درصد کل هزینه سفرهای بین المللی از آن طبیعت گردی است .مطابق اعلام گزارش های سازمان جهانی گردشگری ، ۰ ، نرخ رشد سالانه طبیعت گردی بین ۱۰ تا ۳۰ درصد است، این در حالی است که کل رشد سالانه صنعت گردشگری ۴ درصد اعلام شده است. آمار مربوط به تحقیق لیو درباره گشت بران نواحی آسیا و اقیانوسیه این رشد را تایید می کند. این نواحی در سال های اخیر نرخ رشدی معادل ۲۵-۱۰ درصد را به دست آورده اند (درام، ۱۳۷۸). رشد سریع طبیعت گردی ، باعث شده است تا تاثیرات این صنعت مورد توجه قرار بگیرد، رشد تقاضا برای گردشگری بر پایه طبیعت این علاقه را در مدیران مناطق حفاظت شده پدید آورده است تا گردشگری را به حوزه حفظ محیط زیست بکشانند. گردشگران به تکامل بوم گردی کمک می کنند. یکی از فعالیت های مهم و تاثیر گذار در صنعت بوم گردی همان طبیعت گردی است .این نوع از گردشگری فرصت مناسبی را برای گردشگران بوجود می آورد تا در کنار استفاده از طبیعت بکر و دست نخورده محیط اطراف خود با فرهنگ های مختلف و چگونگی حفاظت از فرهنگ های بومی و محلی آشنا شوند .این شرایط برای جوامع محلی و روستاها و نواحی دور دست طبیعی درآمد خوبی ایجاد می کند(اردستانی ، ۱۳۷۸).

کشور ایران با اتکاء بر میراث های غنی فرهنگی و چشم انداز های طبیعی خود، جاذبه های بدیعی برای سایر ملل دنیا فراهم آورده است .بر همین اساس ایران از گذشته های دور در کانون جهان گردان و سیاحان بوده و سابقه مسافرت به این کشور تاریخ طولانی و درخشانی دارد پیداست که گردشگر در دوران سفر، به مکانی مطلوب برای اقامت و آسایش نیاز دارد. گردشگری که می خواهد هزینه ی اقامت در هتلی را پرداخت کند .دو مورد اساسی را در اندیشه دارد، نخست اینکه موقعیتی برای تفریح، گردش و آرامش داشته باشد و دوم، در هنگام اقامت، از امکانات و خدمات هتل به گونه ی مطلوبی بهره مند شود و به بیان دیگر، گردشگر علاقه مند است که در تمام دوره سفر، چه در زمان گردش و چه در زمان اقامت در هتل و استراحت، وضعیت مناسبی از لحاظ امکانات داخلی و همچنین، محیط پیرامونی داشته باشد . نزدیکی هتل به اماکن تجاری یا تفریحی نیز دستیابی به این دو عامل را تسهیل می کند . ایجاد محل های تفریحی با در نظر گرفتن انواع مختلف سیاحان و نیاز های آنان نه تنها می تواند مسبب ایجاد مشاغل مختلف و سود آور محلی گردد بلکه مطابق با سیاست های دولتی می تواند به عنوان عاملی جهت معرفی و شناسایی توانایی های اقتصادی گردد که خود از لحاظ سیاست های اقتصادی کشور های در حال توسعه بسیار حائز اهمیت است(بورگ ،۱۳۷۵).

۲- طیف گردشگران :

گردشگران طیف بسیار وسیعی را تشکیل می دهند که با توجه به سن، جنس، شغل، تحصیلات، پایگاه اقتصادی و اجتماعی و نحوه نگرش دارای انگیزه ها و نیازهای مختلف فراغتی و تفریحی هستند و به فضاها و فعالیت های متفاوت روی می آورند .شناسایی و تفکیک این گروه ها از جهت برنامه ریزی و سیاست های توسعه گردشگری حائز اهمیت است.

جدول ۱: انواع گردشگر و اهداف آن

ردیف	عنوان گروه	نوع فعالیت
۱	گردشگران طبیعت گرا	شناخت جاذبه ها و منابع طبیعی جهان
۲	گردشگران سیاحتی	دیدار سرزمین ها و مردمان مختلف
۳	گردشگران زیارتی	زیارت و دیدار از اماکن مقدس

۴	گردشگران فرهنگی	آشنایی با تمدن ها، آثار هنری و معماری، شرکت در جشنواره ها،...
۵	گردشگران علمی	پژوهش در جغرافیا، تاریخ، زبان، مردم شناسی،...
۶	گردشگران ورزشی	کوهنوردی، دریانوردی، اسکی، صحرانوردی، دوچرخه سواری و...
۷	گردشگران تجاری	شرکت در نمایشگاه ها، کنگره ها، مجامع، بازاریابی، خرید،...
۸	گردشگران خوش گذران	تفریح

۳- فعالیت های گردشگران

بر اساس کیفیت منابع و جاذبه های گردشگری و نیازهای گردشگران مختلف، انواع فعالیت های گردشگری تعریف می شود. فعالیت یا تجربه گردشگری طیف وسیعی از فعالیت ها از جمله استراحت و تماشای و صعود بر قله کوه دربرمی گیرد. بعضی فعالیت ها به طور فردی و بعضی دیگر با مشارکت دیگران انجام می شود. برخی فعالیت ها به زمان طولانی و برخی به زمان اندک نیاز دارد. برخی نیازمند وسایل خاصی است و برخی نه انواع فعالیت های گردشگری را می توان به گروه های زیر تقسیم کرد (شریفی، ۱۳۷۴).

جدول ۲- انواع فعالیت گردشگران

ردیف	نوع فعالیت	نمونه ها
۱	بازی و ورزش	شنا، کوهنوردی، دوچرخه سواری، پیاده روی،...
۲	شکار و ماهیگیری	انواع شکار، انواع ماهیگیری، گردآوری حشرات،...
۳	طبیعت گردی	صحرانوردی، غارپیمایی، دریاگردی، جنگل گردی،...
۴	سیر و سیاحت	زیارت، بازدید آثار تاریخی، بازدید جوامع،...
۵	پیک نیک و اردو	پیک نیک خانوادگی
۶	آموزشی و پژوهشی	آموزش جغرافیا، گیاه شناسی، مردم شناسی،...
۷	درمانی و بهداشتی	آب درمانی، حمام آفتاب،...

۴- ضرورت طرح های گردشگری و نتایج آن

با توجه به رشد سریع شهرنشینی در ایران و حاد شدن مشکلات زیست محیطی، اجتماعی و روانی شهروندان موضوع برنامه ریزی و طراحی برای گذراندن اوقات فراغت و توسعه فضاهای تفریحی و گردشگری به یک ضرورت اجتماعی و مدیریتی تبدیل شده است. با در نظر گرفتن مفهوم وسیع گردشگری و اهداف اجتماعی آن می توان دلیل توسعه گردشگری را به صورت زیر خلاصه کرد (گلپورفرد، ۱۳۸۸).

جدول ۳- انواع ضرورت های گردشگری

ردیف	نوع ضرورت
۱	نیاز شدید جوامع ملی و محلی به امکانات گردشگری
۲	ضرورت توسعه گردشگری داخلی به عنوان یکی از محورهای توسعه رفاه و عدالت اجتماعی
۳	لزوم توسعه گردشگری داخلی به عنوان پایه و بستری برای توسعه گردشگری خارجی
۴	نقش گردشگری داخلی در ایجاد زیرساخت های الزم برای جلب مشارکت بخش خصوصی و مردمی
۵	نقش گردشگری داخلی در ترویج و تقویت فرهنگ گردشگری ملی
۶	نقش گردشگری داخلی در جلوگیری از خروج ارز از کشور

تهیه طرح های گردشگری در مقیاس شهری و منطقه ای رویکرد واقع بینانه ای است که می تواند اثرات مطلوبی برای جامعه داشته باشد. نتایج طرح های راهبردی گردشگری در چند زمینه زیر قابل پیش بینی است:

- توسعه پایدار و حفاظت از محیط زیست و ایمن سازی پهنه های آسیب پذیر
- توسعه اقتصادی و افزایش اشتغال
- تامین نیازهای تفریحی و رفاهی مردم بومی
- ایجاد زیرساخت های الزامی برای توسعه گردشگری ملی و بین المللی
- کمک به نواحی روستایی در نزدیکی شهر و روستا (همان).

۵- گردشگری و طراحی مجموعه تفریحی و اقامتی

محیط های انسان ساخت از دو جنبه در نظام فعالیت های گردشگری اهمیت دارد، از یک سو، به لحاظ تمرکز جمعیت در آنها، مبدا فعالیت های گردشگری به شمار میروند. از سوی دیگر، به سبب وجود امکانات معیشتی و رفاهی و فعالیت های اقتصادی، بازرگانی، صنعتی، فرهنگی، ارتباطی، فراغتی و داشتن آثار باستانی در منابع تاریخی، مقصد فعالیت های گردشگری شمرده می شوند (قبادیان، ۱۳۸۹). گردشگری نیاز طبیعی، روحی، روانی و اجتماعی انسان می باشد و زمانی معنای واقعی خود را خواهد یافت که علاوه بر تسهیل شرایط انجام آن، در فضای مطلوب و مطبوع نیز اتفاق بی افتد، که اقامت گزیدن در آن اتفاق می افتد از اهمیت بسیار برخوردار می باشد به این منظور طراحی بهینه مجموعه های تفریحی اقامتی باید به استفاده کنندگان امکان تازه کردن نفس را بدهد و عرضه کننده تجدید قوا و بازسازی جسمانی و روحی باشد. فضای اقامتی و جو آن از سوی دیگر یکی از فضاهای مبین سیاست اجتماعی، فرهنگی و فراغتی خواهد بود. پس فضای اقامتی یا آنچه در این مکان و فضا می گذرد باید امکان تجربه فردی خاطره انگیز یا زمینه ساز اتفاقات و برخوردهای مناسب خواه انسانی، روانی، اجتماعی، فرهنگی و... را میسر نماید. این مطلوب مقدور نمی گردد مگر با انتخاب روش های مناسبی برای طراحی و تعیین اهداف کلان و خردی که در طراحی اثر باید پایه ریزی شده و با ابزار مناسب برای تحقق آن گام برداشت. روش های مختلفی برای طراحی

هر اثر معماری در دهه های گذشته استفاده شده و پاسخ هایی به دست آمده است. بیشتر مدل های فرآیند طراحی از تجربه افراد یا از مدل های فرآیند تصمیم گیری رشته های دیگر گرفته شده طراحی اند. کوششی برای ابداع راه حل ها قبل از اجرای آنهاست. در بیشتر موارد، طراحی فرآیندی تحلیل به حساب می آید، درحالی که به تجزیه و تحلیل، ارزیابی و گزینش نیز نیاز دارد. مرحله ی طراحی مرحل های است که در آن راه حل های بالقوه طراحی که در مرحله شناخت در نظر گرفته شده اند. ابداع می شوند (نصر، ۱۳۷۱).

۵-۱ بررسی و ارائه الگوها در روند طراحی معماری مجموعه تفریحی اقامتی

عوامل موثر در طراحی مجموعه های تفریحی و اقامتی در راستای احیاء و تقویت صنعت گردشگری در قالب جداول زیر با معرفی اهداف و ارائه راهبردهای معماری بررسی می گردد.

جدول ۴- اهداف سازمانی و ساختمانی

ردیف	نوع هدف	اهداف
۱	اهداف سازمانی	<ul style="list-style-type: none"> - تقویت و احیا گردشگری - در چهارچوب سکونت و تفریح باید کیفی ترین خدمات تفریحی-اقامتی ممکن ارائه گردد. - پیوند عاطفی با تمام گردشگران ایجاد و آنها تشویق شوند. - هزینه های گردشگران به حداقل رسانده شود. - پیوند دادن مجموعه با کاربری های اطراف - رونق دادن به اقتصاد مردم و ایجاد اشتغال زایی
۲	اهداف ساختمانی اهداف شکلی	<ul style="list-style-type: none"> - ساختمان های جدید باید با محیط اطراف خود مرتبط باشد و به بافت اطراف خدشه های وارد نکند (محیط پیرامون- سیما) - ساختمان های مجموعه باید از نظر کیفیت فضایی با ساختمان های منطقه متناسب باشد (سیما - کیفیت) - مجموعه باید در از میان برداشتن ضعف ها و کاستی های اجتماعی- تلاش کند (سیما) - مجموعه باید پیوستگی در بافت شهری ایجاد کند (سیما) - مجموعه باید در احیای بافت قدیمی و تاکید بر ارزش های فرهنگی- تاریخی شهری کمک کند. - مجموعه باید با سبک و مقیاس معماری شهری همخوان باشد. - شکل ساختمانهای مجموعه باید دلپذیر و باعث تجدید خاطرات افراد باشد.
۳	اهداف عملکردی	<ul style="list-style-type: none"> - فضای اقامتی مجموعه پاسخگوی اقشار مختلف مردم باشد - مجتمع در راستای ارتباط دهی و پیوند بین پتانسیل های سایت باشد. - مجتمع دارای سایتی دلپاز، محل هایی برای نشستن، مهد کودک و آموزشی و فرهنگی و ... باشد - طراحی مسیرهای دسترسی آسان به مجموعه - ایجاد امنیت و آسایش روانی و جسمی در محیط - طراحی فضای تفریحی به عنوان منظر شهری در لبه رودخانه.
۴	اهداف اقتصادی	<ul style="list-style-type: none"> - بمنظور دستیابی به هدف بلندمدت کاهش هزینه های جاری و مصرف انرژی، ساختمان باید تا حد امکان از لحاظ مصرف انرژی مقرون به صرفه باشد. - ارزش زمین در منطقه در نظر گرفته میشود.

- به منظور پایین نگه داشتن هزینه های جاری، هزینه های ساختمان و نگهداری سایت باید به حداقل برسد. - قابل استفاده برای طیف وسیع از گردشگران.		
- طرح باید قابلیت سازگاری با تغییرات معماری و عملکرد های بافت شهری را داشته باشد. - طرح و برنامه ریزی سایت برای توسعه دراز مدت. - انعطاف پذیری الزم برای اعمال تغییرات را داشته باشد.	اهداف ساختمانی اهداف زمانی	۵

جدول ۵: ارائه راهبردهای طراحی معماری (آسایش)

سیاست	راهبرد	هدف
جهت گیری مناسب فضاها و توده ها به منظور آفتابگیر بودن در زمستان و سایه دار بودن در تابستان ایجاد محصوریت مناسب برای عرصه های باز عمومی متناسب با نیاز به تابش رهگیری از پوشش گیاهی جهت کنترل تابش	رهگیری مناسب از تابش آفتاب	آسایش
پرهیز از ایجاد کانال باد پرهیز از ایجاد فضاهایی که هوا در آنها راکد می ماند	به رهگیری مناسب از وزش باد	
اجتناب از به وجود آمدن نقاط محروم از تابش و کم تردد که برف در آنها انباشته می شود. در نظر گرفتن مجاری مناسب جهت دفع آبهای سطحی کف سازی مناسب عرصه های عمومی جهت جلوگیری از یخ-زدگی آب تبعیت فرم بافت ها از وضعیت بارش	مهار مشکلات ناشی از بارش	
اجتناب از به کار بردن مصالحی که به اختلاف دما دامن می زند توجه به همنشینی مناسب مصالح از کلان تا خرد پرهیز از به کار بردن مصالح آسیب پذیر در برابر اختلاف دما	مقابله با مسائل ناشی از افت و خیز دما	
استفاده از گونه های گیاهی مناسب برای تنظیم رطوبت هوا استفاده از آب در مجموعه در صورت نیاز به تعدیل رطوبت استفاده از مصالحی که تبادل رطوبت را مختل می کند استفاده از کوران برای مهار رطوبت	تعدیل رطوبت هوا	
تعدیل شیب عرصه های عمومی با تراس بندی و...	تنظیم شیب با توجه به توان	
تنظیم شیب مسیرهای پیاده با توان حرکتی انسان راحتی پلکانها و رامپ ها در مناطقی با اختلاف سطح زیاد	انسان	عوارض طبیعی

تفکیک قطعات و استقرار توده ها با توجه به شیب تنظیم معابر با حداکثر انطباق نسبت به توپوگرافی توجه به شیب زمین در مکانیابی عرصه های باز عمومی	استقرار فضاها متناسب با شیب		
امکان تجهیز عرصه ها برای آسایش توسط گردشگران نورپردازی مناسب در شب برای مکث در برخی از نقاط در نظر گرفتن فضاهایی برای توقف گردشگران در مجموعه	امکانات لازم جهت آسایش در حال توقف	راحت بودن گردشگران به هنگام حرکت و توقف در مجموعه	
کفسازی مناسب برای حرکت پیاده تامین روشنایی جهت راهیابی در شب توالی مناسب آفتاب و سایه در عرصه عمومی	امکانات لازم جهت آسایش در حال حرکت		

جدول ۶: ارائه راهبردهای طراحی معماری (آرامش)

سیاست	راهبرد	هدف
در الویت قرار دادن پیاده و دوچرخه نسبت به خودرو کم کردن سرعت خودروها در مجموعه کنترل رفتارهای سواره درون مجموعه فاصله مناسب میان مجموعه و مسیرهای عبوری اصلی	کاستن از سر و صدای خودروها	کم بودن سر و صدا
حذف فعالیت های مولد سر و صدای مزاحم و مستمر تناسب فعالیت و سر و صدایش با عرصه ای که در آن مستقر است جلوگیری از تراکم بیش از حد گردشگران	کنترل سر و صدای فعالیت ها	آرامش
تنظیم کانونهای تفریحی در فاصله راحت به دسترسی پیاده ممانعت از پارک حاشیه ای خودروها در فضاهای مجموعه	کاهش ازدحام خودرو های در حال حرکت و توقف	کم بودن ازدحام
پرهیز از تحمیل تراکم های بالا افراد در عرصه های کوچک پرهیز از تفکیک اراضی به قطعات کوچک و به تعداد زیاد	عدم تجمع زیاد افراد	
وضوح در بافت مجموعه و پرهیز از ابهام بی مورد حذف گوشه های کم تردد و کم نور و جرم خیز کشف قانون مندی حاکم بر روابط بین فضاهای پر و خالی	قابل پیش بینی بودن کالبد مجموعه	کم بودن اتفاقات غیر
پرهیز از شدت و تنش زیاد در کالبد مجموعه اقامتی وجود هماهنگی و ریتم مناسب در بافت مجموعه اقامتی	محدود بودن هیجانات کالبدی	مترقبه کالبدی
ایجاد فضاهای گذار میان عرصه های عمومی و خصوصی استفاده از عناصر کالبدی برای تعریف حدود عرصه ها	مشخص بودن حریم ها	برخورداری از سلسله مراتب

مکانیابی درست بسترهای فعالیتی در مجموعه تناسب فعالیت با کالبدی که در آن به وقوع می پیوندد	تناسب کالبد ها و فعالیت ها		
استفاده از عناصر طبیعی در عرصه های عمومی ایجاد تراس ها و بام های سبز	برقراری ارتباط با طبیعت در مقیاس خرد	حضور طبیعت در مجموعه	

جدول ۷- ارائه راهبردهای طراحی معماری (خوانایی)

سیاست	راهبرد	هدف
<ul style="list-style-type: none"> - جهت بهره گیری مناسب از عوارض طبیعی - وجود سلسله مراتب قابل تشخیص میان معابر و اتصال آنها بهم 	امکان تشخیص	خوانایی
<ul style="list-style-type: none"> - گره هایی در سطح مجموعه که بتوان نسبت به آنها موقعیت سنجی کرد. - وجود تعداد محدودی نشانه در سطح مجموعه - وجود نشانه هایی در مقیاس خرد جهت علامت گذاری -- محل ها برای ناظر درون مجموعه - استفاده از کالبد های منحصر بفرد در نقاط کلیدی - معلوم بودن ورودی های مجموعه برای گردشگران و امکان موقعیت نسبی نسبت به آنها 	امکان موقعیت سنجی وجود	
برقراری سلسله مراتب عرصه ها	وجود نظم آشکار و پنهان	برخورداری از وضوح کالبدی
وجود تجانس کلی میان فضاهای سازنده مجموعه وجود تقابل متناسب با نقش کاربری ها با زمینه	برخورداری از سلسله مراتب قابل درک	
<ul style="list-style-type: none"> - معلوم بودن وضعیت استقرار فضاهای پر و خالی نسبت به یکدیگر - معلوم بودن وضعیت استقرار فضاهای پر و خالی مجموعه نسبت به فضای شهری - استقرار مناسب فضاهای شاخص و اصلی نسبت به هم در مجموعه 	برقراری نسبت قابل ادراک میان نقش و زمینه	برخورداری از وضوح کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - رعایت ریتم حجمی در استقرار فضاها - توجه به فضاهای گذار میان فضاها - تبدیل مالیم فضاها به یکدیگر و پرهیز از جداسازی مطلق آنها - استفاده از ریتم قابل ادراک میان نقاط تاکید در سطح مجموعه - برقراری سلسله مراتب از نظر نقش و کالبد میان مجموعه 	وجود قانونمندی در فرم و استقرار فضاها	
<ul style="list-style-type: none"> - رعایت ریتم حجمی در استقرار فضاها - توجه به فضاهای گذار میان فضاها - تبدیل مالیم فضاها به یکدیگر و پرهیز از جداسازی مطلق آنها - استفاده از ریتم قابل ادراک میان نقاط تاکید در سطح مجموعه - برقراری سلسله مراتب از نظر نقش و کالبد میان مجموعه 	بهره گیری از توالی	قابل پیش بینی بودن
<ul style="list-style-type: none"> - تناسب ابعاد و فرم کالبدی فضاها با نوع کاربری آنها - استقرار کاربری ها در مجاورت هم متناسب با نقش آنها 	امکان حدس زدن فعالیتها با توجه به بستر کالبدی	

نتایج بدست آمده ارز مطالب بالا عبارمند از:

۱. معماری ارگانیک با تکیه بر اصل تطابق خود، سعی در توسعه بوم گردی از طریق استفاده از انرژی های پایدار طبیعت دارد.
۲. معماری ارگانیک با تکیه بر اصل تجانس خود، سعی در توسعه بوم گردی و حفظ دید و منظر طبیعی دارد.
۳. معماری ارگانیک با تکیه بر اصل فردی گرایی خود، سعی در توجه به خصوصیات منحصر به فرد بوم گردان و توسعه بوم گردی دارد.
۴. معماری ارگانیک با تکیه بر اصل ملی گرایی خود، سعی در مشارکت مردم در توسعه بوم گردی دارد (نقره کار، ۱۳۹۱).

۶. بحث و نتیجه گیری

معماری ارگانیک بر درک عمیق اصول و فرم های طبیعی تأکید دارد می توان پویایی را مشخصاً اصلی فرم های ارگانیک دانست، فرم های ارگانیک زنده اند و این زنده بودن از طریق نیروها و تنش های قابل مشاهده در فرم درک می شود. معماری ارگانیک در ترکیب، هر عنصر و هر جزئی در ارتباط با وظیفه ای که باید به انجام برساند شکل می گیرد و ارتباط متقابل میان جزء و کل برقرار است. در معماری ارگانیک، بنا باید به طور طبیعی در محیطش شکل بگیرد و به اهداف محیط پاسخگو باشد و در عین حال از مصالح موجود در محیط استفاده کند معماری ارگانیک باید از درون به بیرون در هماهنگی با شرایطی که ایجاد آن را میسر می کند توسعه یابد. در معماری ارگانیک زمین از خود ساختمان مهم تر است زیرا عمر زمین از عمر بنا بیشتر است و باید ساختمان جزئی یا بخشی از طبیعت شود، که این خود باعث می شود دید و منظر طبیعی منطقه حفظ شود. در اصل تجانس معماری ارگانیک با طبیعت منطقه یکی می شود، یعنی معماری خود جزئی از طبیعت منطقه می شود یعنی نه تنها جدای از طبیعت منطقه نیست، بلکه خود به یک عنصر طبیعی با چشم اندازهای خاص تبدیل شده که می تواند عنصری به جهت جذب بوم گرد باشد. از طرفی معماری ارگانیک با اصل فردی گرایی خود: یعنی توجه به خصوصیات و شرایط روانشناختی استفاده کنندگانش و بهره گیری از این اصل که نیازهای اساسی نوع بشر همه متساوی نیستند، بلکه بسته به افراد مختلف متفاوت است، سعی دارد معماری خلق کند که اهداف و نیازهای استفاده کنندگانش را برطرف نماید. که این اصل معماری ارگانیک با در نظر گرفتن بوم گرد به عنوان استفاده کننده از فضا می تواند کمکی باشد در جهت توسعه بوم گردی.

منابع

- ۱- اردستانی، محسن (۱۳۷۸) مبانی گردشگری روستایی. تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- ۲- دلپذیر، مقدم، ع. (۱۳۹۱) انسان شناسی فرهنگی وسیله ای برای بررسی عوامل شکل دهنده معماری (جلد هویت شهر. شماره ۱۲)
- ۳- گلپور رد، نازنین گلپور (۱۳۸۸) انسان، طبیعت، معماری. تهران: طحان.
- ۴- محلاتی، صلاح الدین (۱۳۸۰) درآمدی بر جهانگردی. تهران: دانشگاه شهید بهشتی.
- ۵- درام، اندی (۱۳۷۷) توسعه بوم گردی، محسن کلانتری، قدیر شکرالله زاده، دانش.
- ۶- بورگ، گروت (۱۳۷۵) زیبا شناختی در معماری، جهانشا پاکزاد- عبدالرضا همایون. دانشگاه شهید بهشتی.
- ۷- شریفی، مرتضی (۱۳۷۶) برنامه ریزی مقدماتی برای توسعه اکوتوریسم. " جنگل و مرتع.
- ۸- قبادیان، وحید (۱۳۸۲) مبانی و مفاهیم در معماری معاصر غرب. تهران: دفتر پژوهشهای فرهنگی
- ۹- نصر، سید حسین (۱۳۷۱) انسان و طبیعت، ترجمه عبدالکریم گواهی، تهران.
- ۱۰- نقره کار، عبدالحمید (۱۳۹۱) انسان، طبیعت، معماری. تهران: دانشگاه پیام نور.